Lieta Nr.C29 8496 10

C-0993/13

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 27.decembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese Sanita Rūtenberga,

ar tiesas sēžu sekretāri Mirdzu Eglīti,

piedaloties atbildētāja pārstāvei /pers. C/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret akciju sabiedrību „Norvik banka" ar trešo personu bez pastāvīga prasījuma /pers. B/ par aizdevuma līguma un ķīlas līguma atzīšanu par spēkā neesošiem daļā.

Aprakstošā daļa

2010.gada 21.decembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ prasības pieteikums pret akciju sabiedrību „Norvik banka" par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu daļā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 17.maijā /pers. A/ un akciju sabiedrība „Norvik banka" noslēdza aizdevuma līgumu /numurs/, ar kuru atbildētājs piešķīra prasītājai kredītu EUR 226400 apmērā līdz 2012.gada 25.maijam. 2010.gada 4.augustā prasītāja saņēma atbildētāja brīdinājumu par 2007.gada 17.maija kredīta līguma saistību izpildi, kas vērtējams kā paziņojums par kredīta līguma pirmstermiņa izbeigšanu. Kredīta līgums satur netaisnīgus līguma noteikumus, uz kuru pamata atbildētājs vēlas netaisnīgi iedzīvoties. Saskaņā ar kredīta līguma 3.punktu atbildētājs ir aprēķinājis līgumsodu EUR 5633,91 apmērā, tas ir, 0,15% dienā, kas pieaugs katru dienu un vairākkārt pārsniedz likumiskos procentus. Līgumsods ir acīmredzami nesamērīgs un netaisnīgs. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otrās daļas un 6.panta trešās daļas 4.punkta noteikumiem ir pieļaujams līgumā ar patērētāju paredzēt sodu par maksājumu pienācīgu neveikšanu ar nosacījumu, ka sods ir samērīgs. Kredīta līguma 5.6.apakšpunktā ir iekļauta šķīrējtiesas klauzula, kas ir uzskatāma par netaisnīgu līguma noteikumu, kas iepriekš nebija apspriests un kura iekļaušanu līgumā prasītājai nebija iespējams ietekmēt. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 7.punktu šķīrējtiesas klauzula ir atzīstama par netaisnīgu līguma noteikumu. Prasītāja lūdz tiesu atzīt par netaisnīgiem un spēkā neesošiem 2007.gada aizdevuma līguma /numurs/, kas noslēgts starp /pers. A/ un akciju sabiedrību „Norvik banka", 3.punktu un 5.6.punktu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1415., 1724.[1], 2391.pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5., 6., 12., 14.pantu.

Atbildētāja 2011.gada 28.janvāra rakstveida paskaidrojumos norādīts, ka 2010.gada 23.septembra brīdinājumā norādītā līgumsoda apmērs ir EUR 5633,91, kas aprēķināts līdz 2010.gada 22.septembrim. Tā kā pamatparāda apmērs ir EUR 225713,30, tad aprēķinātais līgumsods ir 40 reižu mazāks nekā pamatparāds. Atbildētāja aprēķinātais līgumsods ir samērīgs. Līgumsods 0,15% dienā no termiņā nesamaksātās summas ir pielīgts, lai atturētu prasītāju no saistību neizpildes. Prasītāja nav minējusi argumentus, kas pamatotu aprēķinātā līgumsoda nesamērīgumu un netaisnīgumu. Līdz 2011.gada 31.janvārim līgumsoda apmērs sasniedz EUR 49541,56. Lai neradītu prasītājai pārmērīgi smagas sekas, atbildētājs ir nolēmis atcelt un neprasīt no prasītājas līgumsodu EUR 49541,56 apmērā. Aizdevuma līguma 5.6.punktā noteikts, ka domstarpības, kas radušās starp līdzējiem, tiek risinātas sarunu ceļā, bet, ja līdzēji nepanāk vienošanos, tad pēc prasītāja izvēles – Baltijas Starptautiskajā šķīrējtiesā (Rīgā, Latvijā), viena tiesneša sastāvā, vai Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā. Atbildētājs vienmēr rūpīgi iepazīstina klientus ar piedāvātā līguma noteikumiem un izskata klientu pretemzijas. Atbildētājs nav saņēmis no prasītājas pretenzijas par aizdevuma līguma noteikumiem. Atbildētājs nav cēlis prasību šķīrējtiesā pret prasītāju. Aizdevuma līgumā nav paredzēta strīdu izšķiršana tikai šķīrējtiesā, bet arī vispārējās jurisdikcijas tiesā.

2011.gada 30.septembrī tiesā saņemti prasības pieteikuma papildinājumi, kuros norādīts, ka 2007.gada 17.maijā starp AS „Norvik banka", /pers. B/ un /pers. A/ noslēgtā ķīlas līguma /numurs/ noteikumi par līgumsodu (līguma 3.4.punkts) un par šķīrējtiesu (līguma 5.2.punkts) ir netaisnīgi un atzīstami par spēkā neesošiem. Ķīlas līguma 3.4.punkts par līgumsodu ir acīmredzami nesamērīgs un netaisnīgs. Ķīlas līguma 5.2.punktā iekļautā šķīrējtiesas klauzula ir uzskatāma par netaisnīgu līguma noteikumu, kas iepriekš nav apspriests un kura iekļaušanu līgumā prasītājai nebija iespējams ietekmēt. Prasītājai un ķīlas devējam, slēdzot līgumus, tika piedāvāti tipveida iepriekš sastādīti līgumi, kuru noteikumus prasītāja un ķīlas devēja nevarēja ietekmēt. Iebildumi pret līguma formu un saturu izslēgtu kredīta saņemšanu. Prasītāja neapstrīd saistību esamību, bet gan nosacījumus un netaisnīgus līguma noteikumus. Prasītāja lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošiem 2007.gada 17.maija ķīlas līguma /numurs/, kas noslēgts starp /pers. A/, /pers. B/ un AS „Norvik banka", 3.4.punktu un 5.2.punktu.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012.gada 20.novembra protokollēmumu lietā kā trešā persona bez patstāvīga prasījuma ir pieaicināts /pers. B/.

Prasītāja un trešā persona tiesas sēdē neieradās. 2013.gada 12.decembrī tiesā saņemts /pers. A/ un /pers. B/ rakstveida iesniegums, kurā /pers. A/ un /pers. B/ lūdz izskatīt lietu bez viņu piedalīšanās. Lieta tika izskatīta bez prasītājas un trešās personas piedalīšanās saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina un paskaidroja, ka aizdevuma līgumā un ķīlas līgumā ir paredzēta strīdu izšķiršana gan šķīrējtiesā, gan vispārējās jurisdikcijas tiesā. Banka nav vērsusies šķīrējtiesā pret prasītāju, tātad prasītājas tiesības nav aizskartas. Atbildētājs nepiekrīt, ka aizdevuma līgumā paredzētais līgumsods 0,15% dienā būtu nesamērīgi liels. Prasītāja šādu apgalvojumu nav pierādījusi. Ķīlas līgumā paredzēts līgumsods 0,5% apmērā, kas tiek ieturēti no apdrošināšanas prēmijas. Banka šādu līgumsodu nav piemērojusi, nav pamata uzskatīt, ka līgumsoda summa būtu pārmērīgi liela.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus, lietas dalībnieka paskaidrojumus un civillietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka celtā prasība ir noraidāma.

2007.gada 17.maijā akciju sabiedrība „Norvik banka" kā aizdevējs un /pers. A/ kā aizņēmējs noslēdza aizdevuma līgumu /numurs/. (lietas 29.-32.lapa)

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.1.apakšpunktu aizdevējs piešķir aizņēmējam aizdevumu EUR 226400 apmērā (kredīts) /pers. B/ saistību pret AS „Latvijas Unibanka" refinansēšanai un zemes gabalu labiekārtošanai. Kredīta atmaksas termiņš – 2012.gada 25.maijs.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.3.apakšpunktu par kredīta izmantošanu aizņēmējs maksā aizdevējam procentus – LIBOR sešu mēnešu gada procentu likme eiro plus 3% gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas.

Aizdevuma līguma 2.2.1.apakšpunktā noteikts aizņēmēja pienākums atmaksāt kredītu šādā kārtībā: katra mēneša 25.datumā, sākot ar 2010.gada maiju, maksāt EUR 2663,53 un 2012.gada 25.maijā-EUR 162475,28, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā.

Aizdevuma līguma 2.2.2.apakšpunktā noteikts aizņēmēja pienākums katra mēneša 25.datumā, sākot ar 2007.gada jūniju, maksāt līguma 1.3.punktā norādītos procentus, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā..

Saskaņā ar aizdevuma līguma 2.2.5.apakšpunktu aizņēmējam ir pienākums līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā desmit dienu laikā no paziņojuma nosūtīšanas dienas nodrošināt norēķinu kontā kredīta summu, aprēķināto procentu un līgumsodu summu.

Aizdevuma līguma 3.punktā noteikts, ka par katru līguma 2.2.1., 2.2.2. un 2.2.5.punktā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta līguma 2.1.3.punktā minētajā kārtībā naudas trūkuma vai citu no aizdevēja neatkarīgu apstākļu dēļ. Līgumsoda samaksa neatbrīvo aizņēmēju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Aizdevuma līguma 5.6.apakšpunktā noteikts, ka domstarpības, kas radušās starp līdzējiem, tiek risinātas sarunu ceļā, bet, ja līdzēji nepanāk vienošanos, tad pēc prasītāja izvēles – Baltijas Starptautiskajā šķīrējtiesā (Rīgā, Latvijā), viena tiesneša sastāvā, vai Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā.

2007.gada 17.maijā akciju sabiedrība „Norvik banka" kā ķīlas ņēmējs, /pers. B/ kā ķīlas devējs un /pers. A/ kā aizņēmējs noslēdza ķīlas līgumu /numurs/. (lietas 25.-28.lapa)

Saskaņā ar līguma 1.1.apakšpunktu 2007.gada 17.maija aizdevuma līgumā /numurs/ noteikto saistību nodrošināšanai ķīlas devējs ieķīlā par labu ķīlas ņēmējam 916/1100 domājamās daļas no zemes gabala ar kopējo platību 2143 kvm (atsevišķā lietošanā zemes gabals 1787 kv.m platībā), kas atrodas /adrese/, un ir ierakstīts Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā /numurs/, kadastra /numurs/; 1/2 domājamo daļu no ēkām un 1222/10000 domājamās daļas no zemes gabala, kas ietilpst nekustamajā īpašumā, sastāvoša no zemes gabala, uz kura atrodas dzīvojamā ēka (saskaņā ar inventarizācijas dokumentiem ēkas kadastra /numurs/) un trīs palīgceltnes (saskaņā ar inventarizācijas dokumentiem ēku kadastra /numurs/) izbūves, kas atrodas /adrese/, un ir ierakstīts Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā /numurs/, kadastra /numurs/.

Ķīlas līguma 2.1.2.apakšpunktā noteikts, ka gadījumā, ja ķīlas devējs/aizņēmējs savlaicīgi neveic ķīlas sastāvā ietilpstošo ēku/būvju apdrošināšanu vai neveic apdrošināšanas prēmijas maksājumus, ķīlas ņēmējam ir tiesības pēc saviem ieskatiem apdrošināt ķīlas sastāvā ietilpstošās ēkas/būves. Šajā gadījumā ķīlas devējam/aizņēmējam trīs dienu laikā jāsamaksā ķīlas ņēmējam

izdevumus, kas saistīti ar ķīlas sastāvā ietilpstošo ēku/būvju apdrošināšanu.

Saskaņā ar ķīlas līguma 3.4.apakšpunktu par līguma 2.1.2.punktā norādītās ķīlas devēja/aizņēmēja saistības izpildes kavējuma dienu ķīlas devējs/aizņēmējs maksā ķīlas ņēmējam līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no ķīlas devēja/aizņēmēja konta līguma 2.1.2.punktā minētajā kārtībā naudas trūkuma vai citu no ķīlas ņēmēja neatkarīgu apstākļu dēļ.

Ķīlas līguma 5.2.apakšpunktā noteikts, ka domstarpības, kas radušās starp līdzējiem, tiek risinātas sarunu ceļā, bet, ja līdzēji nepanāk vienošanos, tad pēc prasītāja izvēles – Baltijas Starptautiskajā šķīrējtiesā (Rīgā, Latvijā), viena tiesneša sastāvā, vai Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā.

Tiesai, izskatot lietu, jānoskaidro lietas apstākļi (Civilprocesa likuma 8.panta pirmā daļa), kuri ietilpst pierādīšanas priekšmetā – prasības pamata fakti un atbildētāja iebildumu pamata fakti (meklējamie fakti). Meklējamos faktus norāda puses (Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa), tomēr to faktu sastāvu, kas jāpierāda lietā, galīgi nosaka tiesa saskaņā ar tām materiālo tiesību normām, kuru hipotēzēs ir norādīti fakti, kas nosaka pušu apstrīdētās un aizskartās tiesības un tām atbilstošus pienākumus (Civilprocesa likuma 193.panta piektā daļa).

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevumalīgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tās pašas šķiras un labuma lietās. Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami nolīguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Saskaņā ar Civillikuma 1278.pantu ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1319.pantu ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.pantu patērētājs ir fiziskā persona, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties preci vai izmantot pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību, savukārt pakalpojuma sniedzējs – persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu patērētājam.

Prasītāja saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punktu ir uzskatāma par patērētāju tiesiskajās attiecībās ar atbildētāju.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 2.punkts paredz, ka patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 4.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka, stājoties līgumattiecībās ar ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju, patērētājam jādod iespēja pilnībā realizēt savu izvēli un gribu, iegādājoties tieši tādu preci vai saņemot tieši tādu pakalpojumu, kādu patērētājs vēlas, izņemot likumā noteiktos ierobežojumus. Ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākums ir respektēt šo gribu. Izvēle un griba paužama līguma noteikumos, vai arī tai jābūt redzamai pēc lietas apstākļiem.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.panta otro daļu līguma noteikumi ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, ja tie : 1) samazina ar likumu noteikto pušu atbildību; 2) ierobežo patērētāja tiesības slēgt līgumus ar trešajām personām; 3) nosaka priekšrocības ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam un ierobežojumus patērētājam; 4) noteic, ka patērētājs atsakās no savām likumīgajām tiesībām; 5) patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešo daļu līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas: 1) ir pretrunā ar šā likuma 5.pantu; 2) samazina ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja atbildību vai atbrīvo tos no atbildības gadījumos, kad patērētājs guvis kaitējumu veselībai, vai patērētāja nāves gadījumā, kuram par cēloni bijusi ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja darbība vai bezdarbība; 3) ierobežo vai izslēdz iespēju patērētājam izmantot savas likumīgās prasījuma tiesības gadījumā, kad ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav izpildījis līgumsaistības vai ir tās izpildījis daļēji, ieskaitot arī ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja prasījuma dzēšanu ar patērētāja pretprasījumu; 4) uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu; 5) paredz preces vai pakalpojuma cenas noteikšanu piegādes brīdī vai atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam palielināt cenu un nedod patērētājam tiesības atcelt līgumu, ja galīgā cena ir pārmērīgi augsta salīdzinājumā ar cenu, par kuru līgumslēdzējas puses vienojās, slēdzot līgumu; 6) ierobežo ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja pienākumu pildīt saistības, ko uzņēmies viņa pārstāvis, vai pakārto šīs saistības kādai formalitātei; 7) izslēdz vai kavē patērētāja tiesības vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā, paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā; 8) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji atkāpties no līguma, izņemot gadījumu, kad tāda iespēja ir nodrošināta arī patērētājam, vai atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam izbeigt beztermiņa līgumu bez brīdinājuma;

9) paredz automātiski pagarināt noteikta termiņa līgumu, ja patērētājs neinformē par līguma nepagarināšanu, un nosaka patērētājam nepamatoti īsu laiku šīs informācijas sniegšanai; 10) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam paturēt patērētāja samaksāto summu, ja patērētājs atkāpjas no līguma, bet neparedz patērētājam tādu pašu iespēju, proti, saņemt ekvivalentu summu, ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs atkāpjas no līguma; 11) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam nodot tālāk savas tiesības un pienākumus, tādējādi samazinot piedāvātās garantijas apjomu bez patērētāja piekrišanas; 12) atļauj ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam vienpusēji grozīt līguma noteikumus vai preces vai pakalpojuma raksturojumu.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta piekto daļu līguma noteikums vienmēr ir uzskatāms par savstarpēji neapspriestu, ja līgums sastādīts iepriekš un patērētājam līdz ar to nav bijis iespējams ietekmēt attiecīgā līguma noteikumus.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta desmito daļu, ja starp ražotāju, pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju un patērētāju rodas strīds par to, vai noslēgtajā līgumā ietvertie noteikumi ir netaisnīgi, jebkurai no līgumslēdzējām pusēm ir tiesības vērsties tiesā, bet patērētājs ir tiesīgs vērsties arī Patērētāju tiesību aizsardzības centrā.

Aizdevuma līgums un ķīlas līgums ir sastādīti iepriekš un prasītājam nebija iespējams ietekmēt attiecīgos līguma noteikumus, tāpēc tie ir atzīstami par savstarpēji neapspriestiem.

Tiesa nekonstatē netaisnīgus līguma noteikumus.

Aizdevuma līguma 5.6.apakšpunkts un ķīlas līguma 5.2.apakšpunkts paredz, ka domstarpības, kas radušās starp līdzējiem, tiek risinātas sarunu ceļā, bet, ja līdzēji nepanāk vienošanos, tad pēc prasītāja izvēles – Baltijas Starptautiskajā šķīrējtiesā (Rīgā, Latvijā), viena tiesneša sastāvā, vai Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā.

Tiesa konstatē, ka aizdevuma līguma un ķīlas līguma noteikumi neizslēdz un nekavē prasītājas tiesības vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā un neparedz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā.

Prasītāja ir vērsusies tiesā ar prasību par aizdevuma līguma un ķīlas līguma atsevišķu noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem, un tiesa ir pieņēmusi celto prasību izskatīšanai.

Tiesa nekonstatē prasītājas tiesību aizskārumu, kas būtu radies, piemērojot aizdevuma līguma 5.6.apakšpunktu un ķīlas līguma 5.2.apakšpunktu.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212 norādīto līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija; gadījumos, kad secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamajiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Tiesa nekonstatē, ka aizdevuma līguma un ķīlas līguma noteikumi uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs ir aprēķinājis līgumsodu EUR 5633,91 apmērā atbilstoši aizdevuma līguma 3.punkta noteikumiem

Akciju sabiedrības „Norvik banka" 2010.gada 23.septembra paziņojumā norādīts, ka 2010.gada 22.septembrī no aizdevuma līguma izrietošās saistības ir EUR 232922,25, tajā skaitā neatmaksātā kredīta summa EUR 225713,30, procenti par kredīta izmantošanu EUR 1575,04 un līgumsods EUR 5633,91.

Tiesa secina, ka atbildētāja aprēķinātais līgumsods EUR 5633,91 nav nesamērīgs, salīdzinot ar galvenā parāda EUR 232922,25 apmēru.

Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2011.gada 12.septembra lēmumu lietā Nr.3-12/0666/03 apmierināts AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, pieteikums par /pers. B/, /personas kods/, piederošā nekustamā īpašuma kā kopības labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā.

Jūrmalas pilsētas tiesas 2011.gada 12.septembra lēmumā lietā Nr.3-12/0666/03 konstatēts, ka saskaņā ar akciju sabiedrības „Norvik Banka" pieteikumu par nekustamo īpašumu kā kopības labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā /pers. A/ un /pers. B/ nepildīja saistību pret akciju sabiedrību „Norvik Banka", kas izriet no 2007.gada 17.maija aizdevuma līguma /numurs/, un maksājuma saistība ir Ls 165373,11, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas Ls 158632,21 un procentiem par aizdevuma izmantošanu Ls 6740,90.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs, lūdzot tiesu atļaut pārdot labprātīgā izsolē /pers. B/ ieķīlātos nekustamos īpašumus, ir norādījis maksājuma saistību, kas izriet no 2007.gada 17.maija aizdevuma līguma /numurs/ un sastāv no aizdevuma pamatsummas Ls 158632,21 un procentiem par aizdevuma izmantošanu Ls 6740,90, tātad atbildētājs nav aprēķinājis līgumsodu par maksājumu kavējumu.

Ķīlas līguma 3.4.apakšpunktā paredzēts līgumsods 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja ķīlas devējs/aizņēmējs savlaicīgi neveic ķīlas sastāvā ietilpstošo ēku/būvju apdrošināšanu vai neveic apdrošināšanas prēmijas maksājumus.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus par to, ka atbildētājs būtu aprēķinājis ķīlas līguma 3.4.apakšpunktā paredzēto līgumsodu, tātad tiesai nav pamata vērtēt līgumsoda apmēru un samērīgumu.

Tiesa nekonstatē prasītājas tiesību aizskārumu, kas būtu radies, piemērojot aizdevuma līguma 3.punktu un ķīlas līguma 3.4.apakšpunktu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Prasības pieteikumam ir pievienots 2010.gada 17.decembra maksājuma dokuments par valsts nodevas Ls 50 apmērā samaksu par celto prasību. Prasības pieteikuma papildinājumiem ir pievienots 2011.gada 23.septembra maksājuma dokuments par valsts nodevas Ls 50 apmērā samaksu par prasības nodrošinājuma pieteikumu.

Saskaņā ar Tiesu administrācijas 2012.gada 3.decembra atbildi uz tiesas pieprasījumu norādītie maksājuma dokumenti ir izmantoti Jūrmalas pilsētas tiesā civillietā Nr.C-17151109 (C-0069-12/2), tātad valsts nodeva par /pers. A/ prasības pieteikumu pret AS „Norvik banka" par līguma noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem un prasības nodrošinājuma pieteikumu kopsummā Ls 100 apmērā nav samaksāta.

No /pers. A/ valsts ienākumos piedzenama iepriekš nesamaksātā valsts nodeva Ls 100.

Lietā ir nosūtītas astoņas tiesas pavēstes (Ls 8,80) un astoņi tiesas paziņojumi (Ls 8,80), sakarā ar ko ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 17,60 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.panta otro daļu no /pers. A/ valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 14,30 (Ls 17,60 – Ls 3,30).

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189., 190., 204.[1] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

Noraidīt /pers. A/ prasību pret akciju sabiedrību „Norvik banka" par aizdevuma līguma un ķīlas līguma atzīšanu par spēkā neesošiem daļā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts nodevu Ls 100 valsts ienākumos, iemaksājot kontā Nr.LV 55 TREL 1060 1909 11200, saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELL V 22, valsts nodeva lietā Nr.C-0993/13, un maksājuma dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Piedzīt no /pers. A/ ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 14,30 valsts ienākumos, iemaksājot kontā Nr.LV 51 TREL 2190 4580 19000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELL V 22, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C-0993/13, un maksājuma dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pilna sprieduma sagatavošanas datums ir 2014.gada 10.janvāris.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Sanita Rūtenberga